

Dienst Justis
Ministerie van Justitie

Naamswijziging

Waar gaat deze brochure over?

Wilt u een achternaam veranderen? Bijvoorbeeld uw eigen achternaam of de achternaam van een kind? In deze brochure leest u wanneer dat mogelijk is en hoe dat moet. Lees eerst de brochure aandachtig door, vul dan het 'Aanvraagformulier naamswijziging' in. De Dienst Justis van het Ministerie van Justitie zal uw verzoek ontvangen en beoordelen.

1 Wanneer en hoe uw achternaam veranderen?

Een achternaam wijzigen is niet gemakkelijk. Wetten en regels bepalen wanneer u een achternaam mag veranderen. Om vast te stellen of het wijzigen van uw achternaam mogelijk is, stelt de gemeente een onderzoek in. Daarna beoordeelt het ministerie van Justitie uw verzoek.

Let op: Nederlandse nationaliteit

Een verzoek kunt u alleen indienen als u de Nederlandse nationaliteit heeft.

Let op: naamskeuze

Naamswijziging is niet hetzelfde als naamskeuze. Van naamskeuze is sprake als het kind de achternaam krijgt van een van de ouders bij geboorte, erkenning, adoptie of gerechtelijke vaststelling van het vaderschap. Deze brochure gaat niet over naamskeuze. Meer informatie daarover vindt u in de brochure 'De keuze van de achternaam'.

Let op: voornaam wijzigen

Deze brochure informeert u niet over het wijzigen van een voornaam. Wilt u een voornaam wijzigen? Dien uw verzoek dan in bij de rechtbank. Daarvoor heeft u een advocaat nodig.

Aanvraagformulier naamswijziging

Met het 'Aanvraagformulier naamswijziging' dient u uw verzoek in bij het Ministerie van Justitie. Dit formulier vindt u in deze brochure. Op de website www.dienstjustis.nl kunt u het formulier downloaden.

Vul het formulier in en verstuur het met de vereiste bijlagen naar:
Ministerie van Justitie
Dienst Justis, Team Koninklijke Besluiten
Postbus 20300
2500 EH Den Haag

Als u meerderjarig bent, kunt u verzoeken uw eigen achternaam of die van een minderjarige (jonger dan 18 jaar) te veranderen. Meer informatie over de mogelijkheden vindt u in hoofdstuk 2.

Elke situatie heeft een eigen code. Bijvoorbeeld A1, B6 of C. Deze codes vindt u in hoofdstuk 2. Vermeld de code van uw situatie op het 'Aanvraagformulier naamswijziging'. U mag op dit formulier één code invullen.

Wat kost een verzoek u?

Informatie over de kosten van een verzoek tot naamswijziging vindt u op www.dienstjustis.nl. Dit is een website van het Ministerie van Justitie. Na ontvangst van het verzoek laat het ministerie u weten hoe u moet betalen. U moet het bedrag in één keer voldoen.

Moet het ministerie uw verzoek uiteindelijk afwijzen? Of trekt u uw verzoek in? Dan ontvangt u het betaalde bedrag niet terug.

Wat gebeurt er met uw verzoek?

1. Nadat u heeft betaald, stelt de gemeente waar u woont een onderzoek in. Ze controleert uw gegevens en nodigt u uit voor een gesprek. Zo ook andere belanghebbenden, bijvoorbeeld uw kind(eren) (ouder dan 12 jaar) of (ex-)partner. Daarvoor volgt een oproep. Woont u in het buitenland, de Nederlandse Antillen of Aruba? Dan vindt het onderzoek plaats door tussenkomst van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.
2. Zijn alle onderzoeksgegevens ontvangen? Dan volgt de beslissing door het ministerie. De Minister van Justitie stelt u en andere belanghebbenden op de hoogte van zijn beslissing.
3. U of een andere belanghebbende kan bezwaar aantekenen tegen de beslissing. Dit kan bij de Minister van

Justitie. Van het ministerie ontvangt u hierover automatisch informatie. Is naamswijziging mogelijk en dient u of een andere belanghebbende geen bezwaar in tegen de beslissing? Dan wordt uw achternaam gewijzigd met een Koninklijk Besluit.

Hoe lang moet u wachten op de beslissing?

De beslissing van de Minister van Justitie volgt meestal twintig weken na uw verzoek tot naamswijziging. Het kan langer duren wanneer:

- u geen bijlagen meestuurt;
- u niet aangeeft om welke reden u naamswijziging verzoekt;
- u of een andere belanghebbende in het buitenland woont.

Als de beslissing is genomen, kan binnen zes weken een bezwaarschrift worden ingediend. Wordt er geen bezwaarschrift ingediend, dan zal daarna de naamswijziging door middel van een Koninklijk Besluit plaatsvinden. Enkele weken na ondertekening van het Koninklijk Besluit ontvangt u daarvan een officieel uittreksel. Het Ministerie van Justitie stuurt het uittreksel ook naar de ambtenaar van de Burgerlijke Stand van uw geboortegemeente. Deze maakt daarvan een aantekening in de geboorteakte. Daarmee is de naamswijziging officieel.

Als er wel een bezwaarschrift wordt ingediend tegen de beslissing, beroep wordt ingesteld bij de rechtbank of uiteindelijk hoger beroep bij de Raad van State, dan duurt de procedure aanzienlijk langer.

Let op: uw achternaam in documenten veranderen

Als de procedure is afgerond moet u zelf uw achternaam in documenten veranderen. Bijvoorbeeld in uw paspoort en rijbewijs. Of op uw bankrekening of verzekeringspolis.

2

Wanneer kunt u een verzoek tot naamswijziging doen?

2.1 De achternaam van een minderjarige wijzigen (A)

Een minderjarige is een kind jonger dan 18 jaar.

Belangrijk: ouderlijk gezag

Alleen de wettelijk vertegenwoordiger mag een verzoek tot naamswijziging voor een kind indienen. Degene dus die het ouderlijk gezag heeft. Ook moet degene van wie de naam wordt gevraagd het verzoek ondertekenen.

Wilt u de achternaam van uw kind(eren) wijzigen en hebben beide ouders het gezag? Dan moeten beide ouders het verzoek tot naamswijziging ondertekenen. Wanneer één ouder dit verzoek niet ondertekent en later blijkt dat deze ouder niet instemt met het verzoek, wijst het Ministerie van Justitie het verzoek af. Dit kan anders zijn wanneer een ouder vervangende toestemming van de rechter heeft gekregen om het verzoek in te dienen. Dit is een aparte procedure waarvoor u een advocaat nodig heeft. Volgt u eerst deze procedure en dien daarna een verzoek tot naamswijziging in.

Besef dat altijd naar de mening van de andere ouder moet worden gevraagd. Ook als de andere ouder niet het gezag heeft, geen contact met het kind heeft of geen alimentatie betaalt. Ook als u vervangende toestemming heeft gekregen, moet alsnog naar de mening van de andere ouder worden gevraagd.

A1. Het kind krijgt de achternaam van de ouder of verzorger

Wilt u het kind de achternaam van een ouder of verzorger geven? Vult u dan op het 'Aanvraagformulier naamswijziging' de code A1 in.

De naam van het kind kan worden gewijzigd in:

- de naam van de ouder die het kind verzorgt en opvoedt na een scheiding of verbreking van de buitenhuwelijkse samenleving;
- de naam van de partner van de ouder die het kind verzorgt en opvoedt;
- de naam van een pleegouder die het kind verzorgt en opvoedt.

Hoofdvoorwaarde

Degene van wie u wilt dat het kind de achternaam krijgt, moet het kind hebben opgevoed en verzorgd. Dit drie of vijf jaar aaneengesloten in de periode onmiddellijk voorafgaand aan het verzoek. Dit noemen we de verplichte verzorgingstermijn.

Een verzorgingstermijn van vijf jaar geldt als het kind jonger dan twaalf jaar is. Voor een kind van twaalf tot achttien jaar geldt een verzorgingstermijn van drie jaar.

Wilt u een verzoek tot naamswijziging indienen voor meer kinderen binnen uw gezin? Dan geldt een verzorgingstermijn van vijf jaar als één van de kinderen jonger dan twaalf jaar is.

Verzorgingstermijn

De verzorgingstermijn maakt duidelijk dat degene van wie de naam wordt gevraagd een bestendige verzorgingsrelatie heeft met het kind.

Tot een leeftijd van twaalf jaar geldt een termijn van vijf jaar. Voor een kind in de leeftijd tussen twaalf en achttien jaar een termijn van drie jaar. Deze termijn moet onafgebroken zijn en direct voorafgaan aan het verzoek.

U moet kunnen aantonen dat vanaf de echtscheiding of het verbreken van de buitenhuwelijkse samenleving tot de datum waarop u het verzoek indient er ten minste drie of vijf jaren voor het kind is gezorgd door degene van wie de naam wordt gevraagd.

Echtscheiding

Uitgangspunt bij de berekening van de verzorgingstermijn is de datum waarop de gemeente het echtscheidingsvonnis heeft ingeschreven in de registers van de Burgerlijke Stand. Leefden u en de andere ouder al vóór die datum niet meer samen? Dan geldt de datum waarop u volgens de Gemeentelijke Basisadministratie uit elkaar bent gegaan.

Beëindiging buitenhuwelijkse samenleving

Bent u niet getrouwd maar woont u wel samen? Dan noemen wij dit de buitenhuwelijkse samenleving. Hiervoor geldt als uitgangspunt de datum waarop u volgens de Gemeentelijke Basisadministratie uit elkaar bent gegaan.

Overige voorwaarden

(kinderen jonger dan 12 jaar)

Als aan de hoofdvoorwaarde van vijf jaar verzorgingstermijn wordt voldaan maar de andere ouder stemt niet in (ook als deze niet het gezag heeft), dan kan het verzoek niet worden toegewezen. Hierop zijn drie uitzonderingen:

1. U toont aan dat de weigerende ouder strafrechtelijk is veroordeeld wegens een misdrijf tegen het kind.

2. De rechter heeft de weigerende ouder uit het ouderlijk gezag ontzet. (Let op: dit is een zware maatregel van de rechter, bijvoorbeeld na mishandeling of verwaarlozing van het kind. U moet dit niet verwarren met ont-heven worden uit het gezag.)
3. U toont aan dat de weigerende ouder niet of nauwelijks met het kind binnen uw gezin heeft samengeleefd. Dat wil zeggen: niet langer dan een

kwart van de periode voorafgaand aan de verzorgingstermijn van vijf

jaar. Het onderstaande voorbeeld maakt dit duidelijk.

Voorbeeld

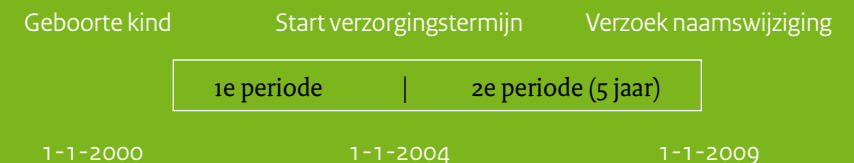
De ouders van een kind (geboren op 1-1-2000) scheiden op 1-1-2002. Het kind, dat de naam van de vader heeft, is dan twee jaar. Vader en moeder hebben het kind deze twee jaar in een gezinssituatie opgevoed. Na de scheiding verzorgt de moeder het kind. De moeder verzoekt op 1-1-2009 om naamswijziging van het kind. Ze wil dat het kind haar achternaam krijgt in plaats van de achternaam van de vader.

De tijd vanaf de geboorte van het kind tot het moment van het verzoek wordt nu in twee periodes verdeeld:

1. De periode voorafgaand aan de verzorgingstermijn van vijf jaar. Deze loopt vanaf de geboorte van het kind tot het begin van deze verzorgingstermijn.

2. De vereiste verzorgingstermijn van vijf jaar die direct voorafgaat aan het verzoek.

Uit de tijdbalk blijkt dat de periode voorafgaand aan de verzorgingstermijn (periode 1) vier jaren beslaat. De vader heeft tot 1-1-2002 met moeder en kind in een gezinssituatie samengewoond (dat tonen de gegevens in de Gemeentelijke Basisadministratie aan). Meer dan een kwart dus van de gehele periode voorafgaand aan de verzorgingstermijn (periode 1). Namelijk de helft: twee van de vier jaren. In dit geval wordt het verzoek afgewezen.

Overige voorwaarden (kinderen van 12 jaar en ouder)

Als aan de hoofdvoorwaarde van drie jaar verzorgingstermijn wordt voldaan maar de andere ouder stemt niet in (ook als deze niet het gezag heeft), dan kan het verzoek niet worden toegevoerd. Dit kan wel als het kind ondanks de bezwaren van de andere ouder alsnog instemt met het verzoek. In deze situatie is de wil van het kind doorslaggevend.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Recent afgegeven afschrift van de geboorteakte van degene(n) voor wie de naamswijziging wordt aangevraagd.
- Uittreksel uit het gezagsregister waaruit blijkt wie met het ouderlijk gezag belast is. Dit uittreksel kunt u opvragen bij de rechtbank.
- Uittreksel uit de Gemeentelijke Basisadministratie waaruit blijkt dat u, uw kind(eren) en uw eventuele huidige partner op één adres staan ingeschreven en sinds wanneer dat het geval is. Dit uittreksel kunt u opvragen bij de afdeling Burgerzaken van uw gemeente.
- Recent afgegeven afschrift van de huwelijksakte van de ouder en de partner.
- Echtscheidingsakte van de ouders waarin de datum van inschrijving in de registers van de Burgerlijke Stand vermeld staat. Of: uittreksel uit de

Gemeentelijke Basisadministratie waarin de datum van de verbreking van de buitenhuwelijkse samenleving en de adreshistorie van de aanvrager vermeld staan.

A2. Wijziging achternaam in die van de andere kinderen in het gezin

Wilt u verzoeken uw kind de achternaam te geven van uw andere kind(eren)? Vult u dan op het 'Aanvraagformulier naamswijziging' de code A2 in.

Het is mogelijk dat door toepassing van regels van internationaal privaatrecht kinderen van dezelfde ouders andere achternamen hebben. Bijvoorbeeld doordat de kinderen in verschillende landen geboren zijn.

Voorwaarden

1. Het moet gaan om kinderen van dezelfde ouders.
2. Het Ministerie van Justitie kan uw verzoek tot naamswijziging alleen toekennen als er 'eenheid van naam' is binnen het gezin. Dat wil zeggen dat alle kinderen in het gezin dezelfde achternaam krijgen.

3. Voor kinderen jonger dan twaalf jaar gelden de overige voorwaarden op pagina 10. Voor kinderen van twaalf tot achttien jaar gelden de overige voorwaarden op pagina 12.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Recent afgegeven afschrift van de geboorteakte van degene(n) voor wie de naamswijziging wordt aangevraagd.
- Uittreksel uit het gezagsregister waaruit blijkt wie met het ouderlijk gezag belast is. Dit uittreksel kunt u opvragen bij de rechtbank.
- Uittreksel uit de Gemeentelijke Basisadministratie waaruit blijkt dat u, uw kind(eren) en uw eventuele huidige partner op één adres staan ingeschreven en sinds wanneer dat het geval is. Dit uittreksel kunt u opvragen bij de afdeling Burgerzaken van uw gemeente.

A3. De achternaam wijzigen van een kind met verschillende nationaliteiten

Wilt u uw kind met verschillende nationaliteiten de achternaam geven die het volgens het andere land heeft? Vult u dan op het 'Aanvraagformulier naamswijziging' de code A3 in.

Het is mogelijk dat een kind volgens de regels van een ander land een andere achternaam kan krijgen. Als het kind ook de nationaliteit van dat andere land heeft, kan de naam gewijzigd worden.

Dat hoeft niet beslist een lidstaat van de Europese Unie te zijn. Het kan ook een dubbele achternaam zijn.

Voorwaarden

1. Het kind moet én de Nederlandse nationaliteit én de nationaliteit van een ander land hebben. De achternaam die het kind volgens het recht van dat andere land heeft, kan het kind ook in Nederland krijgen.
2. Het Ministerie van Justitie kan uw verzoek tot naamswijziging alleen toekennen als er 'eenheid van naam' is binnen het gezin. Dat wil zeggen dat alle kinderen in het gezin dezelfde achternaam krijgen.
3. Voor kinderen jonger dan twaalf jaar gelden de overige voorwaarden op pagina 10. Voor kinderen van twaalf tot achttien jaar gelden de overige voorwaarden op pagina 12.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Recent afgegeven afschrift van de geboorteakte van degene(n) voor wie de naamswijziging wordt aangevraagd.
- Kopie van officiële documenten waaruit de nationaliteiten van het kind blijken.
- Kopie van het paspoort waarop de gewenste nieuwe naam staat vermeld.

2.2 De naam van een meerderjarige wijzigen (B)

Een meerderjarige is iemand van 18 jaar of ouder. In bepaalde gevallen kan een meerderjarige de eigen achternaam wijzigen. Deze paragraaf informeert u over de mogelijkheden. Die hebben de codes B1 tot en met B12.

Let op: als meerderjarige om naamswijziging vragen terwijl u minderjarige kinderen heeft

Als u als meerderjarige naamswijziging aanvraagt en u heeft minderjarige kinderen met uw huidige achternaam over wie u het gezag heeft, dan wijzigt de achternaam van uw kinderen mee. Heeft u geen gezag over uw minderjarige kinderen, dan wordt de achternaam van uw kinderen niet gewijzigd.

Wie kan het verzoek indienen?

Een meerderjarige moet zelf het verzoek tot naamswijziging indienen. Dat kan met het 'Aanvraagformulier naamswijziging'. Dit geldt voor alle in deze paragraaf besproken gevallen: B1 tot en met B12.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

Tabel 1 geeft voor elk geval aan welke stukken u met het 'Aanvraagformulier

naamswijziging' moet meesturen. U vindt tabel 1 aan het einde van deze paragraaf.

B1. De achternaam wijzigen in die van een ouder of verzorger

Als u meerderjarig bent, kunt u verzoeken uw eigen achternaam te veranderen in die van uw andere ouder of in die van de partner van uw ouder. Dat kan als deze u na een scheiding of verbreking van de buitenhuwelijkse samenleving enige tijd heeft verzorgd of opgevoed toen u minderjarig was. Heeft de scheiding plaatsgevonden nadat u 18 jaar bent geworden, dan is naamswijziging niet mogelijk. Ook kunt u de naam vragen van een pleegouder als u door diegene enige tijd bent verzorgd en opgevoed voordat u 18 jaar werd.

Voorwaarden

1. Na een scheiding of verbreking van de buitenhuwelijkse samenleving heeft de ouder of partner van de ouder of pleegouder van wie u de naam vraagt u enige tijd verzorgd en opgevoed toen u jonger dan 18 jaar was.
2. De pleegouder van wie u de naam vraagt heeft u enige tijd verzorgd en opgevoed toen u jonger dan 18 jaar was.
3. Als u de naam vraagt van een pleegouder of de partner van de ouder, moet deze instemmen met uw verzoek.

4. Is uw naam eenmaal gewijzigd, dan kan dit niet meer ongedaan worden gemaakt.
5. Er is geen maximumleeftijd verbonden aan het indienen van het verzoek.

B2. Een naamswijziging die plaatsvond voordat u 18 jaar werd ongedaan maken

Is uw achternaam veranderd toen u minderjarig was? Bijvoorbeeld door een verzoek van uw ouders? Dan kunt u verzoeken deze naamswijziging ongedaan te maken en uw oorspronkelijke achternaam terug te krijgen. Deze regel is niet van toepassing als uw naam is gewijzigd bij erkenning, adoptie of gerechtelijke vaststelling van het vaderschap.

Voorwaarden

Toen u minderjarig was, is uw achternaam gewijzigd volgens het Besluit geslachtsnaamswijziging.

B3. De naamskeuze van de ouders herzien

Sinds 1998 kunnen ouders hun eerste kind de achternaam van de vader óf moeder geven. Deze keuze is mogelijk bij de geboorte, erkenning, adoptie en gerechtelijke vaststelling van het vaderschap. Deze keuze geldt daarna voor alle kinderen. Als meerderjarige kunt u de naamskeuze herzien.

Voorwaarden

1. Er heeft naamskeuze plaatsgevonden.
2. U bent 18, 19 of 20 jaar als u het verzoek indient.

B4. Dezelfde naamswijziging als die de ouder wil

Wijzigt de achternaam van een ouder? Dan verandert ook de gelijkkluidende achternaam van het minderjarige kind over wie de ouder het gezag heeft. Dat gebeurt niet automatisch als u meerderjarig bent. Bent u meerderjarig? Dan kunt u verzoeken uw achternaam te veranderen in de nieuwe achternaam van de ouder.

Voorwaarden

1. Vóór de naamswijziging van een ouder had u dezelfde achternaam als die ouder.
2. U bent 18, 19 of 20 jaar als u het verzoek indient.

B5. Naamswijziging in de oorspronkelijke achternaam na ontbinding huwelijk

In sommige landen krijgt een vrouw door een huwelijk automatisch de achternaam van de man. Na een scheiding krijgt zij niet altijd haar oude naam terug. Hiervoor kunt u een verzoek tot naamswijziging indienen.

Voorwaarden

1. De achternaam is door het huwelijk gewijzigd.
2. Het huwelijk is inmiddels ontbonden.

B6. Een niet Nederlands klinkende achternaam wijzigen

Een niet Nederlands klinkende achternaam is tegenwoordig niet bijzonder meer. Veel Nederlanders zijn immers geboren in een ander land en hebben daardoor een vreemd klinkende achternaam. Een niet Nederlandse naam wijzigen is dan ook zeer moeilijk, ook als het gaat om culturele, religieuze of politieke redenen. Wijziging kan alleen als het de inburgering ten goede komt. Bijvoorbeeld als uw naam heel moeilijk uit te spreken is. Of hiervan in uw geval sprake is, beoordeelt de Minister van Justitie.

Voorwaarden

1. Uw achternaam is heel moeilijk uit te spreken of naar Nederlandse opvatting hinderlijk of bespottelijk.
2. Uw nieuwe achternaam moet zoveel

mogelijk lijken op uw huidige achternaam. Lukt dat niet door bijvoorbeeld een paar letters te veranderen? Dan kunt u een volledig nieuwe Nederlands klinkende achternaam kiezen. Deze achternaam mag nog niet in Nederland voorkomen. U kunt ook kiezen voor de achternaam van de ouder van wie u nu niet de achternaam draagt.

B7. Een onwelvoeglijke of bespottelijke achternaam wijzigen

Een achternaam kan naar Nederlandse maatstaven onwelvoeglijk (niet passend) of bespottelijk zijn. Bijvoorbeeld de achternaam Poepjes. Een naam kan ook bespottelijk zijn vanwege iemands beroep. Bijvoorbeeld de achternaam Schele voor een oogarts.

Vindt u dat u zo'n achternaam heeft? Dan kunt u verzoeken uw achternaam te veranderen. Of een achternaam onwelvoeglijk of bespottelijk is, beoordeelt de Minister van Justitie.

Dit kan niet als:

- door een kleine verandering in uw achternaam die naam onwelvoeglijk of bespottelijk wordt;
- uw achternaam doet denken aan andere mensen die slecht bekend staan.

Voorwaarden

1. Iedereen met dezelfde achternaam als die van u zou deze naam als onwelvoeglijk of bespottelijk moeten ervaren.
2. Uw nieuwe achternaam moet zoveel mogelijk lijken op uw huidige achternaam. Lukt dat niet door bijvoorbeeld een paar letters te veranderen? Dan kunt u een volledig nieuwe Nederlands klinkende achternaam kiezen. Deze achternaam mag nog niet in Nederland voorkomen. U kunt ook kiezen voor de achternaam van de ouder van wie u nu niet de achternaam draagt.

B8. Een veelvoorkomende achternaam wijzigen

Komt uw achternaam vaak voor en heeft u daardoor moeite om u van anderen te onderscheiden? Bijvoorbeeld omdat u De Vries heet, schilder bent en veel andere schilders ook De Vries heten? Dan kunt u een verzoek indienen. Of in uw geval sprake is van een veelvoorkomende achternaam, beoordeelt de Minister van Justitie.

Voorwaarden

1. Uw naam komt vaak voor, zoals de namen De Jong, Jansen, Bakker of De Vries.

2. Uw nieuwe achternaam moet zoveel mogelijk lijken op uw huidige achternaam. Lukt dat niet door bijvoorbeeld een paar letters te veranderen? Dan kunt u een volledig nieuwe Nederlands klinkende achternaam kiezen. Deze achternaam mag nog niet in Nederland voorkomen. U kunt ook kiezen voor de achternaam van de ouder van wie u nu niet de achternaam draagt.

B9. Een onjuist gespelde achternaam wijzigen

Vindt u dat uw achternaam onjuist is gespeld? En wilt u die daarom veranderen in een juist gespelde achternaam, zoals die voorkwam in de akten van de Burgerlijke Stand ten tijde van de invoering daarvan? Dan kunt u een verzoek indienen. Bijvoorbeeld als uw achternaam met een t is gespeld in plaats van met een d. Of met een y in plaats van met een ij.

Voorwaarden

1. U moet aantonen hoe uw achternaam is gespeld in de akten van de Burgerlijke Stand 1810-1838. Dit doet u bijvoorbeeld met een stamboomoverzicht en met akten uit de Gemeentelijke Basisadministratie. Uw huidige achternaam moet afwijken van de achternaam in de akten van de Burgerlijke Stand 1810-1838.
2. U moet aantonen dat de gevraagde naam altijd is gevoerd.

Let op: achternaam bij de geboorteaangifte verkeerd genoteerd

Is uw achternaam bij de geboorteaangifte verkeerd genoteerd? Dan is een verzoek tot naamswijziging niet nodig. De ambtenaar van de Burgerlijke Stand van uw gemeente kan de fout zelf verbeteren. U moet de officier van justitie vragen daarvoor een opdracht te geven.

B10. Een Friese achternaam wijzigen
Vanaf ongeveer 1811 heeft Friesland een Burgerlijke Stand. Sinds die tijd zijn Friese achternamen soms vernederlandst. De Friese achternaam Sudema kan bijvoorbeeld de Nederlandse spelling Zuidema hebben gekregen. U kunt een verzoek indienen om uw oorspronkelijke Friese achternaam terug te krijgen.

Voorwaarden

1. U heeft niet eerder ingestemd met een vernederlandsing van uw naam.
2. De nieuwe achternaam moet de huidige Friese spelling krijgen.
3. Als het verzoek wordt ingediend voor een kind vanaf 12 tot 18 jaar, moet het kind instemmen met het verzoek.

B11. Een achternaam toevoegen die eerder voorkwam

U kunt een naam toevoegen aan uw achternaam als uw voorouders die dubbele naam vroeger voerden. Alle directe afstammelingen van die voorouders moeten de dubbele naam altijd zijn

blijven gebruiken. De dubbele naam mag niet 'in onbruik' zijn geraakt.

Voorwaarden

U moet aantonen dat de dubbele naam voorkwam toen de registers van de Burgerlijke Stand 1810-1838 werden ingevoerd. En dat de dubbele naam niet in onbruik is geraakt. Dit doet u bijvoorbeeld met een stamboomoverzicht. Of met akten en documenten waaruit blijkt dat de dubbele naam niet in onbruik is geraakt.

B12. Een achternaam toevoegen die is uitgestorven of met uitsterven wordt bedreigd

Is de achternaam van uw moeder uitgestorven? Of dreigt die binnenkort uit te sterven? Dan kunt u verzoeken deze naam toe te voegen aan uw achternaam. De naam van uw moeder komt dan vóór uw achternaam te staan.

Wanneer kunt u het verzoek indienen?

1. De vader en grootvader van uw moeder hebben geen mannelijke nakomelingen meer. Deze nakomelingen zijn normaal gesproken ook niet meer te verwachten.
2. De toe te voegen naam is geen naam van een adellijk geslacht.
3. U moet aantonen dat de achternaam van uw moeder is uitgestorven of binnenkort dreigt uit te sterven. Dat kan bijvoorbeeld met een stamboomoverzicht en met andere akten en documenten (zie tabel 1).

	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11	B12
Recent afgegeven afschrift van de geboorteakte van degene(n) voor wie naamswijziging wordt aangevraagd. (Indien in een vreemde taal opgesteld door een beëdigde vertaler laten vertalen in het Nederlands.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Recent afgegeven afschrift van de huwelijksakte van de ouder en de partner/niet-ouder	X											
Echtscheidingsakte van de ouders met daarin vermeld de datum van inschrijving in de registers van de Burgerlijke Stand	X				X							
Uittreksel uit de Gemeentelijke Basisadministratie met daarin vermeld de datum van de verbreking van de buiten-huwelijkse samenleving	X											
Instemmingsverklaring van degene van wie de achternaam wordt gevraagd	X											
Kopie van het paspoort van de verzoeker waaruit blijkt dat deze de Nederlandse nationaliteit heeft	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bewijs van naturalisatie						X						
Afschrift(en) waaruit blijkt dat de achternaam sinds de invoering van de Burgerlijke Stand 1810-1838 daarin juist is gespeld									X			
Afschrift(en) waaruit blijkt dat de achternaam sinds de invoering van de Burgerlijke Stand 1810-1838 daarin onjuist is gespeld									X			
Afschrift(en) waaruit blijkt dat tijdens de invoering van de Burgerlijke Stand 1810-1838 de dubbele naam voorkwam en daarna is gebruikt											X	
Afschrift(en) waaruit blijkt dat de achternaam Nederlands is en de verzoeker (of een bloedverwant in opgaande lijn) voordien een daarmee overeenstemmende Friese achternaam had										X		
Afschrift(en) waaruit blijkt dat de Friese naam is weergegeven in de Nederlandse spelling										X		
Stamboom waaruit blijkt dat de naam is uitgestorven of met uitsterven wordt bedreigd												X
Afschriften van documenten uit de Gemeentelijke Basisadministratie die de stamboom onderbouwen												X

Tabel 1: Stukken die u verplicht moet meesturen met uw verzoek (B1 tot en met B12).

2.3 Vanwege de lichamelijke of geestelijke gezondheid de achternaam wijzigen: psychische hinder (C)

Onderdeel A en B beschrijven de gevallen waarin u een verzoek tot naamswijziging kunt indienen. Komt uw verzoek daarvoor niet in aanmerking? En schaaft uw achternaam uw lichamelijke of geestelijke gezondheid ernstig? Dan kan het Ministerie van Justitie uw verzoek toch inwilligen als er sprake is van psychische hinder.

Wilt u vanwege psychische hinder een verzoek tot naamswijziging indienen? Besef dan dat u geen gemakkelijke procedure te wachten staat. Bij uw verzoek moet u een medisch rapport voegen. Hieruit moet blijken dat het hebben van uw huidige naam of het niet hebben van de gewenste naam uw lichamelijke of psychische gezondheid ernstig schaaft. De medisch adviseur van het Ministerie van Justitie zal het rapport beoordelen.

Het is belangrijk dat u zich realiseert dat de belanghebbenden altijd op de hoogte moeten worden gesteld van uw verzoek. Dit is meestal diegene van wie u nu de naam heeft of van diegene van wie u de naam vraagt.

Voorwaarden

1. Een onafhankelijke deskundige, bijvoorbeeld een psychiater of psycholoog, moet een rapport voor u opstellen. U heeft deze deskundige niet eerder geraadpleegd of deze persoon heeft u niet eerder onderzocht. U moet de deskundige zelf betalen voor het rapport.
2. Het medisch rapport moet voldoen aan veel andere vereisten. Deze vindt u in de 'Bijsluiter psychische hinder'. De onafhankelijke deskundige moet de vragen in de bijsluiter zo goed en volledig mogelijk beantwoorden. Belangrijk is bijvoorbeeld dat u aantoonst dat u psychische problemen heeft en dat deze verband houden met uw achternaam. Ook is belangrijk dat de psycholoog of psychiater zich heeft ingeschreven in het BIG-register. Daaruit blijkt dat deze aan de opleidingseisen voldoet.
3. Uw nieuwe achternaam moet zoveel mogelijk lijken op uw huidige achternaam. Lukt dat niet door bijvoorbeeld een paar letters te veranderen? Dan kunt u een volledig nieuwe Nederlands klinkende achternaam kiezen. Deze achternaam mag nog niet in Nederland voorkomen. U kunt ook kiezen voor de achternaam van de ouder van wie u nu niet de achternaam draagt.

Let op: 'Bijsluiter psychische hinder' overhandigen aan de onafhankelijke deskundige

Download de 'Bijsluiter psychische hinder' voordat u een verzoek indient. Of vraag deze aan bij de Dienst Justis. Overhandig de bijsluiter aan de onafhankelijke deskundige.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

1. Een rapport van een onafhankelijke deskundige.
2. Een recent afschrift van uw geboorteakte.
3. Een kopie van uw paspoort waaruit blijkt dat u de Nederlandse nationaliteit heeft.

3 Meer informatie

Heeft u vragen over uw verzoek tot naamswijziging? Neemt u dan contact op met een van de onderstaande instanties.

Ministerie van Justitie

Dienst Justis, afdeling Naamswijziging
Postbus 20300
2500 EH Den Haag
Telefoon: 070 370 65 37 (normaal tarief | maandag-vrijdag 09.00-17.00 uur)

Postbus 51

Telefoon: 0800 8051 (gratis | maandag-vrijdag 09.00-21.00 uur)
E-mail: vragen@postbus51.nl

Websites

Website van de Dienst Justis
www.dienstjustis.nl

Website van het Ministerie van Justitie
www.justitie.nl

Website van Postbus 51
www.postbus51.nl

Informatie over wet- en regelgeving
www.overheid.nl

Informatie over rechtspraak
www.rechtspraak.nl

Website van de Raad van State
www.raadvanstate.nl

Website van het Nationaal Archief
www.nationaalarchief.nl

Website van het BIG-register
www.bigregister.nl

Brochures

- De keuze van de achternaam
- Gezag, omgang en informatie
- Bezwaar en beroep aantekenen tegen een beslissing van de overheid

U kunt de bovenstaande brochures van het Ministerie van Justitie lezen op www.dienstjustis.nl en www.postbus51.nl. De brochures kunt u telefonisch bestellen bij Postbus 51: 0800 8051.

Aan de inhoud van deze brochure kunt u geen rechten ontleen.

De Dienst Justis is de screeningsautoriteit op het gebied van integriteit van het Ministerie van Justitie. Integriteit is een maatstaf om betrouwbaarheid en kwaliteit van het functioneren van personen en organisaties te beoordelen. De Dienst Justis toetst of personen relevante antecedenten hebben die het uitoefenen van een bepaald beroep of werk in de weg staan. Daarnaast toetst de Dienst Justis of partijen die bepaalde verklaringen, vergunningen en subsidies aanvragen, aan integriteitseisen voldoen. Deze screening van betrouwbaarheid vermindert veiligheidsrisico's en draagt zo bij aan een integere en veiligere samenleving. Ook voert de Dienst Justis de regelgeving op het gebied van naamswijziging en gratie uit.

Colofon

Ministerie van Justitie
Justitiële uitvoeringsdienst Toetsing, Integriteit en Screening (Dienst Justis)
Postbus 20300
2500 EH Den Haag
Fax 070 - 370 48 49
frontdesk.justis@minjus.nl
www.dienstjustis.nl

© Dienst Justis

Juni 2009